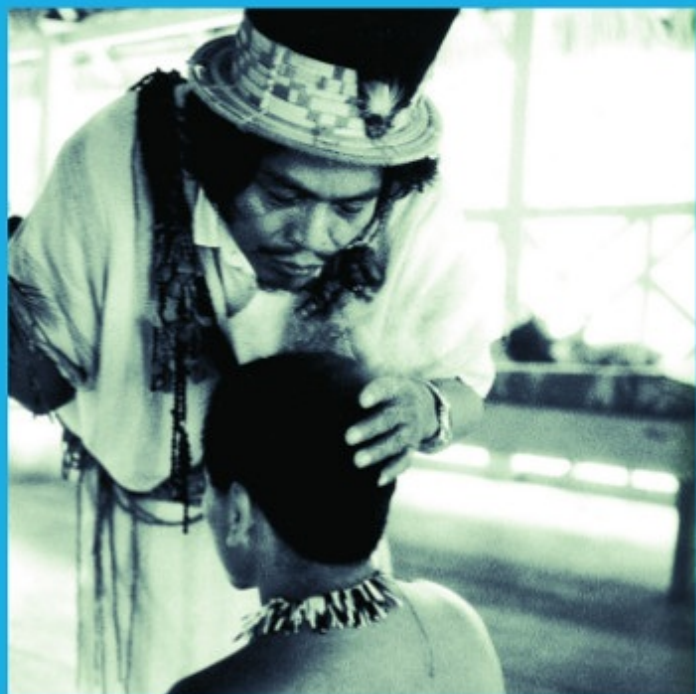

Cesta s ayahuaskou[®]

Ivan Velišek

E D I C E

'MUCHOMŮRKY BÍLÉ'
VOLVOX GLOBATOR

9 788072 076925

IVAN VELÍŠEK

CESTA S AYAHUASKOU

*Příběh o mnoha dějstvích,
mnohdy zdánlivě nesouvisejících*

muchomůrky

b í l é

IVAN VELÍŠEK

CESTA ZA AYAHUASKOU

© Ivan Velíšek

ISBN 978-80-7511-008-4 pdf

Jazyková redakce Marta Novotná
Obálka a design Vojta, Second Vision Design

E-kniha PureHTML.cz

Vydalo nakladatelství a vydavatelství

VOLVOX GLOBATOR

Štítného 16, 130 00 Praha 3 – Žižkov

www.volvox.cz

jako 4. publikaci edice Muchomůrky bílé

celkově jako svou 812. publikaci

Vydání první

Praha 2008

Adresa knihkupectví VOLVOX GLOBATOR

Štítného 16, 130 00 Praha 3 – Žižkov

Příběh o mnoha dějstvích,
mnohdy zdánlivě nesouvisejících

O cestování a jiných věcech

*Ivan Velíšek (*11. 10. 1945, Písek)*

Ne dobrodruh, ale Člověk s otevřeným srdcem kráčí světem za svými poznáními, která neustále dolad'ují předivo jeho citů. Má bohatou duši a přebytek síly k srdečnému a štědrému rozdávání pokoje kolem sebe. Vede ho slovy nevyjádřitelná touha cítění pravdy. Tulák hledání, s mírem v sobě, utkává tenkou pavučinu obepínající svět kolem dokola spojujícími vlákny lidství. Jde hrdě s vědomím hluboké pokory k lidem, které na své cestě potkává. Duchem světoobčan, Ivan Velíšek před čtyřiceti lety opustil domov, nesvobodné Československo, město Písek, ve kterém se narodil, svou matku, aby ztracené hledal v lesích Kanady, v povodí Amazonky, na svazích Kordiller, ve výšinách Himálají v hlubinách lidských srdcí. Občas jeho unavenou duši opravují curaderos s ayahuaskou, tou pohádkou o lepším světě, která potlačuje ego, ukazuje cestu, jak lépe a harmonicky žít, pohodově s ostatními a bez konfliktů se světem. Kdesi, v horách Mexika u Real de Catorce, mu indiánský přítel, Don

*Pascal, předal pravdu svých otců, pravdu velkých pravd,
pravdu indiánských Bohů: »Když člověk nemá klid v duši,
nemá nic.«*

Pavel Dias

Začal jsem přemýšlet o tom, že všechno cestování je vlastně jenom únik. Únik před sebou samým. Před svoji nejistotou, trápením, před nutností si jednou ujasnit, o co mi v životě vlastně jde. Ale člověk neunikne.

Všechno to, čemu chce uniknout, tak si zase pěkně veze s sebou. Protože je to jeho a nikdo mu to nevezme. Vždyť si to všechno sám vytvořil a kdyby mu to někdo vzal, tak by si ihned vytvořil nové. Kdyby byl člověk spokojený sám se sebou, nemusel by nikam jezdit. To všechno krásné, co chce na cestách vidět, by viděl kolem sebe, tam kde právě je. To řekl už i Komenský: »Ten, kdo krásy světa nevidí, ten nic nevidí«. Je to napsáno na Komenského pomníku v Uherském Brodě. Kdyby byl člověk spokojený sám se sebou, pak by si řekl: »Beru se takový, jaký jsem, a nemusím a nechci být jiný«. (Mohl by si říci: »Mám se rád.«)

Nemusel by se už nic nového učit, ani přemýšlet o tom, jaké by to bylo kdyby byl krásnější, přitažlivější, nebo zdravější.

Dobry, tím by se vysvětlilo, proč nejezdit.

Pak jsou tady ale náhody, které nám Bůh nastraží do života. Ano, Bůh nám každému dává všelijaké nádherné příležitosti do cesty a my jich nevyužijeme, protože už máme jiné plány nebo máme něco jiného, o čem si myslíme, že je povinnost to dělat. Náhody. Můžou být ale i takové synchronizované události, kdy pravděpodobnost toho, že by se staly, je tak mizivá, že se to nedá připsat náhodě. Hraje tu ještě něco jiného.

Takový typický případ, o kterém jsem četl, se stal psychoanalytikovi Karlu Jungovi. Měl pacientku, které se opakovaly sny o brouku scarabeovi. A protože byla nadevše racionální, nemohla přijmout to, co jí pan doktor psychoanalytik říkal. Při jedné z jejích návštěv, když tak leží na tom

psychoanalytickém gauči, najednou něco klepe na okno. Karel se otočí a vidí tam, jak se brouk scarabeus chce dostat dovnitř. Tak otevřel okno – teda Karel Jung otevřel okno, brouk vzlít dovnitř, prolétl se po pokoji a zase odlétl oknem ven. Pacientka od té doby neměla žádné potíže s Jungovou terapií. Anglicky se takovým náhodám říká »synchronicity«. A právě taková byla ta náhoda, co mě dostala například do Peru, právě tam, kde jsem byl.

Další věc o tom cestování je ještě prapodivnější a dá se těžko vysvětlit. Tak nějak, zase náhodou, jsem se dostal k jednomu náboženství, spíš učení z Abcházie. Abcházie je země na Kavkaze na západ od Gruzie, tam, kde se lidé dožívají běžně až 130 let. To učení je strašně starý, má to mít původ v sufismu, jmenuje se Ahmusta Kebzeh... Podle kebzech náhledu na svět se rozlišuje sedm druhů poznání. To nejnižší je poznání smysly – tím, že něco vidíme, nebo něco slyšíme, cítíme. Další stupeň je naučením se, pak porozuměním, další pak děláním a tak dále. Nebudu rozvádět ani vysvětlovat. To by bylo moc nadlouho. Ale ten poslední sedmý stupeň je bytím. Prostě tím, že člověk je. Není to intuice ani žádný šestý smysl. To je ještě nad tím. Jsou lidé, o kterých se říká, že jsou duchovně realizovaní, a ti to mají. Ať už toho dosáhli tím, že zasvětili svůj život nějaké duchovní disciplíně, nebo to mají od přírody, ale mají to. A takovéhle lidi potkat, to opravdu dává smysl a důvod mému cestování. Jestli s sebou zrovna mám nebo nemám fotografický aparát, to už není vůbec důležité.

Mám kamaráda, kterému, když bylo asi 56 let, odjel najednou do Indie. Byl tam 6 měsíců a potom, co se vrátil, jsem ho potkal. Říkal, že to bylo výborný a že mu to pomohlo udělat si pořádek v chaosu života. Našel si tam učitele, guru, a všechn čas trávil s ním. Tak jsem se ho ptal. »A to ten guru uměl anglicky?« A on mi řekl »Ne, neuměl. My

jsme spolu vůbec nemluvili. Já jen seděl vedle něj. To stačilo.« Jsou lidé, kteří by si mysleli, že ten člověk je cvok, že se tam v té Indii asi zbláznil. Ale já vím, že ten můj kamarád právě procházel hlubokou životní krizí, a vím, že teď je velice spokojený a vůbec nedbá o shromažďování nemovitostí jako dříve, a kdykoli ho potkám, tak jen září. Nikdy nemá špatnou náladu a nikdy si na nic nestěžuje.

Oni Indové říkají: »Když je student zralý, tak se učitel objeví sám.«

Indové říkají i jinou moudrost, která se mi moc líbí:
»Ten, kdo je ztracený, vidí toho nejmíc.«

Ivan Velíšek
Malé Chalupy
17. ledna 2004

Tato věc, o které mluvíme, se nikdy nemůže najít hledáním, přesto jenom hledající ji poznají.

Bayazid Al-Bistami

Normálně se píše:

Jestliže vám osoby v této knize svým charakterem a vystupováním připomínají někoho, koho znáte, jde o podobnost čistě náhodnou.

Já píšu:

Všechno, co v této knize čteš, nemusí být vůbec pravda.

Část první

V Tarapoto je nějaký francouzský doktor, který tam má kliniku, kde léčí ayahuaskou drogově závislé.

Bylo – nebylo. Začalo to všechno tak, že jsem jel z hor, kde v lese bydlím, dolů do údolí, do vesnice si nakoupit nějaké jídlo. Skoro už před vesnicí najednou vidím u cesty Evelyn. Evelyn je děsně fajn holka. Má třídu a styl. Narodila se ve Francii rodičům, kteří tam imigrovali ze Španělska po pádu Španělské republiky. Když jí bylo 19 let, emigrovala sama do Kanady. Mluví se silným francouzským přízvukem, ale sluší jí to. Evelyn bydlela v Nelsonu, kde také dělala aikido a odkud se známe. Pak odjela někam dělat hotelovou školu a od té doby jsem ji neviděl. To bylo před čtyřmi roky. Teď si se svým přítelem pronajali domek na okraji té vesnice a žijí tam. Tak jsem je oba pozval na večeři. Evelyn, jasně, protože má třídu, přinesla láhev dobrého francouzského vína. Povíдали jsme dlouho o všem možném. Evelyn vyprávěla o tom, jak v létě dělala kuchařku v kempu sázečů stromků a jak tam byl jeden Peruánec, neuměl moc anglicky, ale byla s ním ukrutná sranda. Říkal, že lidé kteří dělají v Peru v džungli jako káčeči stromů, jsou často promočení na kost, když začne pršet příliš hustě. Všechno je naprosto mokré. Dřevorubci se svléknou do naha, rozdělají veliký oheň a kolem něj tancují, aby se zahřáli. Ukazoval, jak tancují, a moc to uměl. Zavěťřil jsem. A když tohle zná, odkud že je? Je z Tarapoto.

Byl jsem v Peru před dvěma léty a dozvěděl jsem se tam, že v Tarapoto je nějaký francouzský doktor, který tam má kliniku, kde léčí ayahuaskou drogově závislé. Neměl jsem zájem potkat se s člověkem s titulem, který zkoumá to, co místní vědí. V Tarapoto musí být také domorodí ayahuasqueros a ten kluk by mohl nějaké znát. Evelyn mi na něj dala číslo do Vancouveru. Druhý den jsem mu zavolaal a dozvěděl jsem se, že za týden odjíždí do Peru na dovolenou, a že mi tam může pomoci. Zavolaal jsem Hance do Calgary, dělá v cestovní kanceláři, ať mi sežene nějakou levnou letenku. Volala za dva dny, že má letenku na tři měsíce za neuvěřitelných 700 dolarů, ale že bych musel letět za tři dny. Tak jsem letěl. O ayahuasce jsem se poprvé dozvěděl z nějaké knihy. Ani už nevím, jak se jmenovala. Psali tam, že na severu Peru žije nějaký indiánský kmen, který používá zvláštní drogu. Indiáni si sednou dokola, napijí se toho a řeknou si například – pojd' me se podívat do měst. Pak se dostanou do stavu opojení, a když se z toho dostanou, vykládají, jak se v tom městě potkali a jaké to tam bylo. Toho, co to psal, se ptali, co je to za bedýnky, které se tak rychle pohybují mezi vysokými domy. Oni totiž nikdy neviděli auta. To bylo moc zajímavý. Tak mi zůstalo v hlavě. Chtěl bych to jednou zkusit. Časem jsem se dozvěděl, že je to ayahuaska, a že to není úplně tak, jak psala ta kniha. Hodně lidí o ayahuasce teď píše, ale buď ji brali jen párkrát, anebo vůbec ne. Že je to droga, která je ilegální, mi vůbec nevadí. Je to kulturní věc. Věc kultury. Jsou jiné drogy, které ovlivňují lidské myšlení a jsou sociálně přijatelné, dokonce je na jejich požívání založen celý průmysl. Jako například alkohol.

V Indii jsou státy, kde je požívání alkoholu přísně zakázané a trestá se, při tom tam každý svatý muž kouří marihuanu veřejně na skoro každém kroku. To je sociálně

přijatelné.

Kanada měla ministerského předsedu, který se jmenoval Pierre Eliot Trudeau. Než se stal ministerským předsedou, cestoval po světě jen s batohem, s vousy a v sandálech. Taky byl novinář, a tak dovedl dobře odpovídat na otázky. Jednou se ho nějaký novinář zeptal: »Pane ministerský předsedo, můžu Vám položit jednu otázku?« On se obrátil a odpověděl: »To jste pane právě udělal«.

Tak tohoto Trudeaua se v parlamentě před všemi jako svědky veřejně zeptali: »Pane ministerský předsedo, kouřil jste někdy marihuanu?« A on odpověděl: »Ne v Kanadě! To je přeci ilegální!« Jaký rozdíl, když se zeptali novináři amerického prezidenta Clintona, jestli zkoušel někdy marihuanu, a on odpověděl: »Zkoušel, ale nevdechl!«

V Tarapoto mi Raphael domluvil čtrnáct dní v džungli s ayahuasquerem, kterému říkal el doktor Pedrito. Byl quechua indián. Dohodli jsme se, že nakoupím zásoby na dva týdny, deset nábojů do brokovnice, nějaké peníze a zbytek zaplatím, až se vrátíme. Šli jsme tři hodiny proti proudu říčky a došli na Julian Pampa. Tam má el doktor Pedrito svou plantáž.

Stromy, které zasadil, jsem začal rozpoznávat od jiných až třetí den. Má tam i boudičku beze stěn. Po dvou dnech mi nalil. Seděl vedle mě a zpíval: Povresito, enfermito, Ivanito. Jako ubohý nemocný Ivánek. Dostal jsem děsnou sračku, motala se mi hlava, ale jinak nic. Říkal, že příště to bude lepší. Že to nějaký čas trvá. Za dva dny nato to samý. Když pak ráno odešel, podíval jsem se na láhev, ze které to lil. Byla tam nálepka a na ní napsáno: Ayahuaska, a ještě něco, už nevím co, ale opsal jsem si to.

Než jsem odjel z Kanady, stihl jsem si ještě přečíst knihu *Cosmic serpent* od Jeremy Narbyho. Dr. Jeremy Narby je profesor antropobiologie ze Stanford University v USA.

Studoval deset let kmen Ašaninků v Peru a jejich používání omamných rostlin. Kniha, kterou o tom napsal, je vynikající. Zajímavá je jeho teorie o DNA.

Totíž: každá molekula života má tytéž složky. Ať jde o člověka, zvíře nebo rostlinu. Taková molekula se skládá vlastně ze dvou – jedna je protein, který se dělá z dvaceti aminokyselin podle informací obsažených v té druhé podmolekule, které se říká DNA.

Ta DNA má formu dvou spirál, kde jako příčky žebříku jsou mezi nimi báze označené písmeny G, A, C a T. Ty jsou ve skupinách a v různých pořadích. Právě to pořadí, v jakém jsou seskupeny, dává organismu jeho charakteristiky. Jiné pořadí dá informace ke vzniku člověka, jiné zase ke vzniku růže. Systém informací zakódovaných v DNA se zatím nepodařilo rozluštit. Kdyby se to tak stalo, měl by člověk k dispozici nepřeborné množství informací o celém systému každého organismu. Stejně tak, jako když člověk zná abecedu a ví, jaké zvuky náleží ke kterým písmenům, tak z napsaných písmen se může dozvědět myšlenku druhého.

A Jeremy Narby je přesvědčen o tom, že ayahuaska umožňuje rozluštění těchto kódů. Pod vlivem ayahuasky má člověk podvědomě přístup ke všem informacím zakódovaných v DNA, ať jde o člověka, zvíře nebo rostlinu. Ašaninkové říkají, že ayahuaska je učitel, že to není látka, která jen omámí a přivede jiné stavy, ale látka, která učí na hluboké úrovni. V té knížce jsem se dočetl, že nápoj se připravuje vařením liány ayahuaska a listů stromu čakruna. Sama liána ayahuaska ani samo listí čakruna člověku nic nedělá, ale uvařeno dohromady je to, o čem mluvíme.

Na štítku na lahvi nebyla žádná zmínka o čakruně, tak jsem šel za el doktorem Pedritem a řekl mu, že je podvodník, a že s ním nechci už nic mít, a odešel jsem.

Naštěstí žiji v pralese, takže si pamatuji cestičky, a proto jsem se neztratil. El doktor Pedrito za mnou za dva dny přišel a chtěl zbytek těch peněz! Nasrat! V krámu s léky jsem ukazoval lísteček, který jsem si opsal, a řekli mi, že je to lék proti revmatismu. Vykládal jsem svůj příběh Ralfově příbuznému a ten řekl, že právě četl v novinách, že dnes večer je v Takiwasi centru pro drogově závislé večer poezie inspirované ayahuaskou. Tak jsem tam šel.

Šel jsem o hodinu dřív, abych si to tam prohlédl. Setkal jsem se tam s doktorem Jacquesem Mabitem. Přijel do Peru před 25 lety s »Lékaři bez hranic«. Pracoval u jezera Titikaka a měl sen, že založí kliniku v džungli, kde bude léčit závislé ayahuaskou. Tak odjel do Tarapoto a od té doby tam je. Oženil se s Peruánkou, také lékařkou, mají dceru, která umí dobře anglicky. Jacques moc ne. A Jacques nejen že dělá výzkumy a léčí, ale stal se z něj ayahuasquero se vším všudy. Vůbec ne jako člověk s titulem.

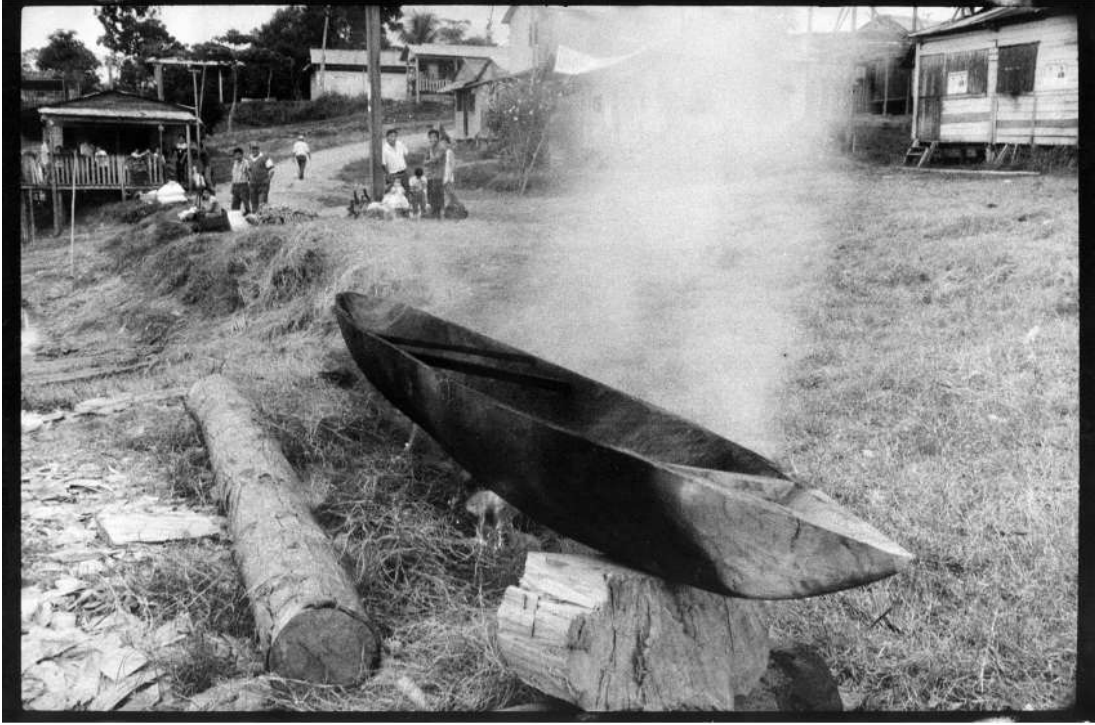
Když Jacques slyšel, co se mi přihodilo, nabídl mi, že mohu vzít ayahuasku s nimi. Zítra, že je la purga, očista, pak už se nejí, a pozítří seance. Druhý den jsem přišel, zaplatil v kanceláři, dostal stvrzenku, prošel purgou, vyblil se z podoby, až ve mně absolutně nic nezbylo, byl čistý a druhý den poprvé ayahuaska. Myslel jsem, že tam Jacques bude někoho na to mít. Nějakého indiána, ale dělal to sám, celý obřad. Měl na to i kušma, ten oblek, který je jako pytel až na paty, a kříž a svaté obrázky a všechno jako ayahuasquero. Druhý a třetí den jsem tam zase přišel, a četl si v jejich knihovně všechno o ayahuasce, co měli v angličtině. Než jsem odjel, dal mi Jacques telefonní číslo do Pucallpy. Kontakt na ayahuasquera maestra Juana Floreze, Ašaninka indiána.

A tak jsem se dostal do vesnice Mayantuyacu. Znamená to

duch vody a lesa. Zůstal jsem tam šest týdnů a brali jsme ayahuasku každý druhý den. Téměř každý z vesnice, i některé děti. Asi po měsíci za mnou přišel Juanův pomocník, jeho učedník, a ptal se mě, jestli chci být šamanem. Jo je teda otázka! Nikdy jsem na to nemyslel. Takový šaman pomáhá lidem, léčí je, zasahuje za ně ve sférách, kde je to pro ně samotné nebezpečné, a vůbec. Je to velká odpovědnost a takový šaman nemůže říct: Dneska ne. Dnes se mi nechce. A taky to za ním může přijít samo, ať chce nebo ne. Tak jsem řekl, že nevím, že se příště zeptám ayahuasky. To jde se zeptat, člověk na to myslí a nějak mu přijde odpověď.

Já se ocitl v krajině s vysokou homolovitou horou s příkrými svahy. Nahoru vedla pěšina, která se klikatila cik-cak. Byla to cesta k šamanství. Šel jsem tedy po ní, kam mě to přivede.

Šel jsem dlouho a blížil se k vrcholu. Na samém vrcholu, na té špičce byla židle jako křeslo, a viděl jsem, že v ní sedí člověk. Šel jsem dál, až jsem se konečně dostal až tam, a viděl jsem, že ten člověk, který přede mnou sedí, jsem já sám. Pověděl jsem o tom druhý den Juanovi a ten řekl: »Tak to je přece jasný ne?« No jo, ale já o tom vůbec nic nevím, nic neumím, tak jestli by mi nepomohl a neporadil co a jak. On že jo. Ať přijedu tak na 4, 5, nebo 6 měsíců a on se o mě postará. Ono to vůbec začalo tak, jak jsem se tam objevil. Z Pucallpy jsem jel sedm hodin na malém toyota nákladáčku 4 x 4 nahoře na nákladu do přístavu Nuevo Honoria na břehu řeky Pachitea. Odtud proti proudu s indiánem na kanoi s přívěsným motorem, kterému tu říkají peke-peke. On totiž dělá takový zvuk. Je to jednoválcový benzíňák. A pak hodinu pěšky džunglí po vysekané stezce.

Přišel jsem tam a ptal se maestra, jestli tam s nimi můžu být a brát ayahuasku. A on se na mě podíval a řekl: »No, když už jsi tady, tak tady asi máš být.«

Chtěl ale za to děsně moc peněz. Řekl jsem mu, že tolik platit nemůžu, že musím odejít. Ať prý nechodím a dám mu, kolik můžu. Tak jsem mu zaplatil. Na tři týdny. A bylo to. Později ještě jednou tři týdny. Změnilo mě to, ale změna je tak subtilní, že se dá těžko popsat. Určitě ayahuaska spálí ego a ukáže člověku krásu pokory v jednotě všeho se vším.

Trvalo mi to čtyři roky, než jsem mohl zase přijet. Nějak to prostě nevyšlo. Čas, peníze, osobní problémy. Nešlo to. Až teď.

Ve Švýcarsku existuje charitativní společnost, která se jmenuje Nouvelle Planete. Je financována ze

soukromých darů a její účel je pomáhat indiánům, kteří žijí v džungli v povodí řeky Amazonky. Pomáhají hlavně tím, že najmou zeměměřiče, kteří zamapují území, na kterém indiáni žijí, a pak to podají se žádostí peruánské vládě k uznání. Vláda uzná vlastnictví území a zanese do potřebných spisů a map. Chce-li nějaká společnost hledat naftu a dělat vrty, musí pak vyjednávat s kmenem, který na tom území žije. Tak se zamezí třenicím a nepokojům a v mnoha případech neoznámeným vraždám. A to všechno za relativně málo peněz.

Jeremy Narby pracuje pro tuto společnost a tohle místo, kterému říkají Mayantuyacu, vybral pro novou vesnici, která by se postavila a financovala penězi z Nouvelle Planete, aby až přijedou mladí lidé ze západního světa se naučit ayahuasce, měli kde, a aby nepadli do rukou podvodníků, jako se to stalo mně. Když jsem sem před čtyřmi roky přijel poprvé, začínalo se to stavět. Bylo tady asi dvacet indiánů kmene Aša-ninka a ti dělali všechnu práci. Čištění džungle, stavění chatrčí a lovení zvěře. Jedlo se to, co ulovili. Lovili v noci s luky a šípy a brokovnicemi. Lovili ptáky, žáby, opice, aligátory, srnce, které jedli i s kůží. Oni vlastně jedli všechno, i rozkousávali konce kostí. Chodil jsem lovit s nimi a byl jsem ten nejdůležitější člověk, protože jsem měl baterku s čerstvými bateriemi. Byla tam ale spousta problémů s organizací, protože maestro curandero Juan Florez tu žil se svou mladou krásnou milenkou Graciélou. V Pucallpě měl ženu a ta měla v bance vybírat peníze od Nouvelle Planete a posílat mu je. Jenže ona nebyla spokojena se stavem věcí a tak peníze neposílala. Co jsem tu byl, tak dělníci nedostali zapláceno už tři měsíce. Tenkrát jsem ale nevěděl nic o Nouvelle Planete, ani o tom, že v tom má prsty Jeremy Narby, ani o tom, že sem každý rok na dva týdny jezdí brát ayahuasku. Jezdí sem prý v září, říjnu, kdy nejsou žádní komáři.

Ašaninkové nemají žádné trouby na pečení.

Všechno maso dělají buď v polévkách, anebo na ohni. Na ohni to většinou není pořádně propečené až ke kosti, a když pak má člověk k obědu takovou paži z opice, nechutná to zrovna nejlíp, ale když není nic jiného, tak se to taky dá, velké myši z džungle jsem nejedl, tak jsme je ani nelovili. Když jsem odjížděl, Ašaninkové mi dali malou lebku z opice, ať si ji dám uvnitř svého domu nad dveře, že mi bude ochraňovat dům. Tak ji tam mám přibitou.

Sbírám všelijaké věci na památku. Nejen opičí lebky. Jednou jsem se vracel se svým sousedem z USA nazpátek do Kanady. Ani jsem nevěnoval pozornost tomu, že Spojené státy jsou ve válečném stavu. Válčí totiž válku proti drogám. War on drugs tomu říkají. Mají to všude napsané a každý jejich politik to na veřejnosti nahlas vyslovuje, aby si snad někdo nemyslel, že nezapadá. Tak v téhle válce jsem utrpěl zranění, ač jsem nepatřil k žádné z válčících stran. Součástí téhle války je totiž to, čemu říkají zero tolerance. Tento přístup se praktikuje na každém hraničním přechodu.

Takže – zastavili nás ještě na americké straně a důkladně prohledali jak auto, tak nás oba. Když po dvou hodinách nic nenašli, musel jim soused dát bundu, kterou měl na sobě. Úředník obrátil kapsy naruby, špičkou tužky vyndával smetí ze švů. Když našel malinký lísteček, ne větší než čtyři mm v průměru, dal ho do zvláštní zkumavky, ve které něco zlomil a dvě tekutiny se uvnitř smíchaly. Čistý roztok se zabarvil dohněda a mě zabavili moje auto. Chtěli, abych zaplatil 5 000 amerických dolarů, jestli ho chci nazpátek. Říkal jsem, že ten starý pick-up nissan ani takovou cenu nemá, a tak nás nechali sepsat petici. Žádost o snížení pokuty. Náčelník to přezkoumal a nakonec jsme se dohodli na 500 dolarech, které jsem tedy zaplatil. Pak ještě chtěli, abych podepsal prohlášení, že nemám žádné další právní pohledávky proti vládě Spojených států, ani proti nikomu z jejich

zaměstnanců. Nechtěl jsem. Najmu si právníka a ty peníze dostanu nazpátek. Vyhrožoval jsem. Drogu jste nenašli ani u mě, ani v mém autě. Řekli mi, že když to nepodepíšu, tak se odtud nedostanu. Tak jsem podepsal, ale nechal jsem si udělat kopii. A tak ji mám doma. Na památku.

PERÚ 2004

Čtvrtek, 9. prosince

Lima. Hospidaje España. 10,50 soles per night. To je hodně laciné. Visite Julia Nauri dentista qui me repara mi dientes en Marzo 2002. How should I write? Czech, English or Spanish? What a question? Asi bude nejlepší česky. To, o čem budu psát, by mě mohlo přivést do potíží, kdyby to nějaký hraniční orgán nějakého státu chtěl číst. Čeština bude pro ně nečitelná.

V jakémisi kulturním středisku jsem viděl lekci tance marinera. Díval jsem se oknem a pak jsem šel dovnitř. Nechali mě se dívat a přistrčili mi i židli. Marinera je něco úžasného. Kdo to umí, mě oslňuje. Je to krása dívat se, když někdo tancuje s graciézností. Tanec napodobuje kohouta, jak si získává slepici.

Přátelský Argentinec mi ve společné noclehárně hotelu España ukradl anglicko-španělský slovník a Peru travel book. Našla to uklízečka v jeho batohu, že prý tam nikdo jiný nebyl, a tak šla přímo do jeho batohu a bylo to tam. To nasere! To znechutí. Ne kvůli té ztrátě, ale kvůli tomu, že jsou lidé takoví. Mě by vůbec nenapadlo, že by to mohl vzít.

Volal jsem Fabiole, která je známá Američanky Jennifer, jež si se svým afgánským přítelem chce koupit podíl na našem společném pozemku na břehu říčky Mulvey pod horama jménem Valhallas. Než jsem přijel do Peru, Jenifer jí zavolala, že bych se u ní chtěl učit španělsky a mně dala její telefonní číslo. Fabiola studovala v USA obchodní administrativu a kromě toho je také profesorka španělštiny. Mám zase zavolat v sobotu ráno. Budu moct bydlet s její rodinou a ona mě bude učit. Bydlí asi dvacet kilometrů od středu Limy.

Pátek, 10. prosince

John Kaplan foto výstava. Sobrevivira la tortura – Přežití mučení. Pěkné fotky, ale jak to může někdo fotit, nechci chápat. Nechci žít ve světě, kde se tím lidé zaobírají.

Každý den v poledne střídání stráží před presidentským palácem. Stráže v červeno-zářivě modrých uniformách. Důstojníci mají ještě spoustu zlata.

Jednadvacetičlenná dechovka s dirigentem taky v uniformách. Vysoké cylindrické čepice s červeným chocholem, naleštěné holinky po kolena. Hráli něco jako marinera i El Condor passo. Nejdřív jich šlo šest. Se zástavou a tasenýma šavlema.

Zástava – vlajka Peru, jako kanadská, ale místo javorového listu peruánský státní znak, ale jen na jedné straně. Muselo to být ručně šité. Pak šlo z každé strany z různých stran patnáct vojáků s velitelem s tasenou šavlí. Vojáci měli kopí v píchací pozici s malou peruánskou vlajkou na konci. Šli tak, že zvedali, vykopávali nohy až nad pás, ale když dali nohy dolů, tak nedošlápli, ale předsunuli chodidlo nízko nad zemí a tak udělali krok.

V zatáčkách zvedali jen kolena nad pás. Noha byla ohnutá. Všechno bylo uvnitř, za vysokým železným plotem a před ním byli policajti s plexisklovými štíty v neprůstřelných vestách a jeden tam chodil s půlmetrovou tlakovou bombou s řemenem přes rameno a normálním kohoutkem na konci. Zeptal jsem se ho – řekl, že uvnitř je slzný plyn, ale on sám plynovou masku neměl – chudák.

Na paláci vlála vlajka Inků se sedmi barevnými pruhy: fialová, tmavomodrá a světlomodrá, zelená, žlutá, oranžová a červená.

Večer pak na »musica folclorica del Peru«. Účinkovaly tam jenom děti a v hledišti seděli jejich rodiče.

Nikdo jiný kromě mě tam nebyl. Cožpak tady v Limě není nic opravdovějšího?

Sobota, 11. prosince

Do předměstí Baranka na aikido. Sensei je architekt a právě je na služební cestě v Kanadě. Ale dobře jsem si popovídal se dvěma, co tam byli. Ten jeden učí thajský box a učí děti ve vězení a marines u armády a taky dělá jógu a medituje.

Jmenuje se Juan a vyprávěl mi: kluci ve vězení říkají, že jsou tam proto, že je opustilo štěstí. A on říká, že je to naopak, že jsou tam proto, že mají štěstí. Jinak by dělali větší a větší věci, které by vedly k návykům a vysokým trestům. Teď mají to štěstí, že můžou všechno změnit, než se dostanou na cestu, ze které není návratu. Taky říkal, že je rozdíl mezi vojákem a bojovníkem. Voják se vzdá, když už nemůže, ale bojovník ne. Ten bojuje za svoji myšlenku a ideál. Mám přijít příští sobotu si zacvičit aikido.

Zůstávám u Fabioly za 300 amerických dolarů za měsíc – jídlo a postel. Za učení španělštiny chce 280 amerických dolarů na měsíc. Natírají mi pokoj a spravují dlaždičky v koupelně, tak dneska spím v jeptiškárně, která je hned za rohem – do pondělka, než bude všechno hotový.

Zařizeno přes známé z kostela. Gaude je matka Fabioly. Otec je opustil asi před dvaceti léty. Donedávna, než nastaly špatné časy, měly i svoje auto se šoférem. Sestra Hilde je na vozíčku, dělá někde na radnici a je jako věchýtek, ale strašně moc a rychle mluví.

Je to v Chaclayo asi hodinu autobusem od středu Limy.

Sobota, 12. prosince

První lekce španělštiny. Velice intenzivní. Asi se hodně naučím, jestli zůstanu. Nějak je mi tu nepříjemno. Rodina lidí, kteří dělají dobré skutky. V šest hodin jsem měl jet s Fabiolou na mši, abych slyšel zpívání. Ve čtvrt na sedm mi řekla, že se cítí nemocná. Mohl jsem jít s jejím bratrem, který vede sbor a hraje na kytaru. To je jedno. Učím se, že se nedá očekávat, co se řekne.

Oni mají potíže sami se sebou. Nic do sebe nezapadá. Nefunguje jim to. Možná jo, možná ne, a to pořád a ve všem. Nežijí pro organizování, ale jak to právě je. A jaké to bude, to přece nikdo neví. Tak uvidím, jaké to bude.

Pondělí, 13. prosince

Tak zase španělština. Musím se zakousnout. Jinak by to nešlo. Stejně tak, jako kdyby člověk přijel do Čech a neuměl česky. Jaký by z toho měl asi dojem? Asi, že v Praze je hodně věží a že Češi mají dobré a laciné pivo. Ale vůbec by nepochopil českého ducha, který řve: »Jak lvové bijem o mříže. Jak lvové v kleci jatí. My bychom vzhůru k nebesům, ale jsme tu s zemí spjatí.« Anebo snad ne? Teď zrovna nevím.

Večer přišel na návštěvu cajonero Aldo, a najednou se mluvilo o ayahuasce a všichni měli veliký zájem o to, co já vím. Fabiola si napsala titul Jeremy Narbyho knihy, *Kosmický had*. O té knize si myslím, že je vůbec nejlepší, jaká byla o ayahuasce napsána. Fabiola si napsala také adresu na Solon Tella ayhuasquera z Iquitos. Docela už to šlo povídat španělsky, i když místy mi Fabiola musela překládat, jinak by se mi snad rozskočila hlava, nebo alespoň pukla.

Cajonero je hudebník, který hraje na cajon, nebo snad česky kachon. Je to dřevěná bedna, která se používá v peruánské hudbě místo bubnu. Praskla voda na záchodě. Nikdo to nemohl spravit. Všechno je zatopený, tak budu muset spát o několik dní víc tady v prázdné jeptiškárně, co je hned za rohem, je to tam lepší. Fabiole vadí, že říkám jeptiškárna a ne konvent. Vždyť přece neumím tak dobře španělsky a jsem trochu kanec.

Úterý, 14. prosince

Večer přišel na návštěvu kněz Julian, kterého mají všichni rádi. Je mladý, nějakých třicet let, krásné zuby s překrásným úsměvem a klidně by mohl být modelem na módních přehlídkách. A navíc hodně ví a umí moc dobře rozprávět. Hodně mi pomáhal s mojí španělštinou a opravoval mě. Začali jsme mluvit i o filosofii, a on říkal, že René Descartes viděl všechny věci ve světle neověřenosti. Jestli je něco pravda, nebo ne, v tom si nemůžeme být jistí. Takže máme pochyby o všem a neexistovala by moralita, podle které by se dalo žít, kdyby nebylo Boha. Také bylo zajímavé, když jsme se začali bavit o Antonym de Mello, kterého četl, říkal, že v západním světě lidi hledají pravdu kolem sebe, kdežto v orientální filosofii jde člověk dovnitř sám sebe, kde hledá odpovědi. To mě osvítil.

Opravdu je to tak. Uvědomil jsem si, že všechna ta hnutí za spravedlnost jsou o tom, jak změnit okolí, aby nám vyhovovalo. Něco, co se nikdy nemůže uskutečnit, a i kdyby, tak to nikdy nemůže zůstat to samé. Kdežto když začneme být spokojení s tím, jací jsme, s tím, co máme uvnitř, tak máme vyhráno. On to tak ale neviděl. On viděl vnější cestu prostřednictvím Krista k Bohu. Určitě se s ním ještě potkám, než odjedu z Limy.

Čtvrtek, 16. prosince

Všechno to stejně zavinil René Descartes. Všechny ty průsery, v jakých se teď lidstvo ocitá.

Začalo to 10. listopadu roku 1619, když se René ráno probudil s vizí, že všechno v přírodě má svůj řád, a když člověk pozná ten řád a jeho systém, ovládne přírodu. A to všechno mu šlo pěkně dohromady s géniem Isaaka Newtona, který si vymyslel rovnici volného pádu a všelijaké ty přírodní zákony, které vyjádřil také v rovnicích. Že všechno je jako fungující stroj, který má své části a podčásti. To ho vedlo k tomu, že rozdělil svět na to, co je hmotné, a to, co je duchovní, a jeho obrovská chyba, za kterou teď pykáme, byla, že ustanovil, že tyto dvě složky světa nemají spolu nic společného.

Jeho myšlenka nastolila lidské období materialismu. Tím, že se zkoumaly materiální věci, začala vzkvétat věda a přišla průmyslová revoluce. A pak ta naše novodobá spotřební společnost s věčně neuspokojenou touhou mít víc. Pak ale přišel začátkem minulého století Einstein s teorií relativity a najednou zákony Isaaka Newtona měly jen omezenou platnost. Nebyly na všechno. A pak přišel Planck s kvantovou fyzikou a ta už tu Deskartovu vidinu úplně popřela.

Můj kamarád Mirek Dostál je doktorem přírodních věd a je atomový vědec. Ten mi vysvětloval, že úplně základním zákonem kvantové fyziky je, že jedna a ta samá částice může existovat ve dvou místech najednou. Co to znamená? To znamená, že naše myšlení potřebuje tu úplně základní revizi, abychom to mohli obsáhnout.

Když Yogaranda ve své knize Životopis jogína píše, že jeden z jeho učitelů dokázal být ve dvou místech najednou, znamená to, že je to úplně možné. Vůbec, to, co je

možné a co ne, si pod tíhou nových poznatků musíme přemyslet. V kvantové fyzice jsou takové částice, které existují jenom když jsou pozorovány. Jenom když jsou zkoumány. Jinak ne. Nebo tam mají model atomu a nejde jim to dohromady. Aby to fungovalo, schází jim tam jedna částice. Tak si ji vymyslí, dají jí jméno a všechno pak do sebe zapadá.

No jo, ale přijmout něco takového do našeho myšlení se zdá nepochopitelným. Asi stejně tak, jako když roku 1495 Ferdinando de Magalhaes obeplul svět a lidé si museli přestat myslet, že je země placatá. Někteří ani pod tíhou tak silných důkazů nemohli.

Vědec Llyal Watson ve své knize Životní příliv píše, že byl pozván do Benátek do rodiny pětileté holčičky. Holčička měla schopnost vzít tenisový míček a obrátit ho naruby. Gumou navrch, chlupama dovnitř. Ukázala to panu Watsonovi, který ten míček rozřízl, aby se přesvědčil. Pak mu udělala ještě jeden a ten má dodneška na památku na římse nad krbem.

Doktor biologie, pan Watson píše, že něco takového, co ta holčička udělala, není fyzicky možné a proveditelné. Ne v naší realitě. V jaké tedy? Já vím, že s pomocí ayahuasky se mysl ocitne v přesvědčivě skutečném, nejspíš v současně existujícím, nám cizím světě. Šamani mají znalost přístupu do onoho jiného světa už po tisíciletí. Ale že by tenhle svět měl i hmotnou realitu?

Pátek, 17. prosince

A zase mi ten René Descartes leze do hlavy. Vždyť ta jeho představa o přírodě jako o dobře naolejovaném stroji, který se chová tak jak má, ta nás dovedla až ke krizi v lékařství. Tam také mají takovou představu, že tělo se skládá z jednotlivých orgánů, a aby zůstalo zdravé, musí se spravit ten orgán, který dělá potíže, a tím je všechno vyřešeno. A jak spraví?

Došli až na molekulární úroveň. Zkoumají se molekuly a zjišťuje se, jestli vypadají tak, jak zdravé molekuly mají vypadat. A když ne, tak se používají všelijaké chemické látky, které mají tu molekulu opravit na požadovaný stav. Ale nezkoumá se, proč a čím to je, že se ty molekuly staly jiné, nemocné. A to je ta krize lékařského myšlení.

V Japonsku žije vědec, který se jmenuje dr. Masaru Emoto. Léta zkoumá vodu. Přišel na to, že když se dívá na kapky zmrzlé vody pod silným mikroskopem, může vidět krásné, barevné krystaly, podle toho, odkud ta voda pochází, nebo podle toho, jak bylo s vodou zacházeno. Voda z čistých jezer, z posvátných vodopádů měla krystaly nádherné, ale voda z kohoutku v Tokiu neměla krystaly vůbec žádné. Pod mikroskopem se objevila jen šedivá masa. Pak začal pan Emoto experimentovat. Dal sklenici vody mezi dva reproduktory a pouštěl vodě hudbu. Na Beethovenovu symfonii číslo 5 reagovala voda překrásnými krystaly. Ta samá voda po heavy metal hudbě neudělala krystaly žádné. Česká polka způsobila krystaly, ale ne tak duhové a rozvětvené jako brazilská hudba.

V dalším experimentu dr. Emoto nalil tu samou vodu do sklenic. Sklenice zabalil do papírů, na které napsal japonskými znaky nápisy jako: energie, láska, radost, spokojenost, ale na některé napsal nenávisť, hlupáku! a

podobné. Pozitivní nápisy způsobily vytvoření krásných krystalů, ale v ledu ze sklenic s negativními nápisy se neobjevily krystaly žádné.

Po tom, co pan Emoto publikoval své objevy, začal dostávat spousty dopisů. V jednom z dopisů mu jedna japonská rodina psala o svém experimentu. Nasypali čerstvou rýži do dvou sklenic. Rýži v první sklenici, kdykoli šli kolem říkali: Jsi krásná! Jsi krásná! Té druhé zase: Hlupačko! Šmejde! Po měsíci rýže v první sklenici vyklíčila a ta v té druhé zčernala a zplesnivěla. Tento pokus opakovalo několik lidí s těmi samými výsledky. Takže je jasné, že svým myšlením ovlivňujeme věci kolem nás. Určitě i sami sebe a tak bychom mohli změnit stav svých molekul. Určitě je to něco k zamyšlení. Také by bylo dobré si uvědomit, že lidské tělo se skládá ze 70% z vody.

Sobota, 18. prosince

Na aikidu jsem nikoho nenašel, tak jsem jel do Museo de la Nacion. Je to krásný památník toho všeho peruánského. Mohlo by tam být klidně napsáno: Národ sobě.

Čtvrtek, 23. prosince

V půl šesté jsem šel za Julií do ordinace. Už měla po práci. Poslouchali jsme cédéčka. Susana Baca je černá Peruánka. Moc dobrá, zpívá všechno. V půl druhé ráno, když jsme šli domů, mi Julie řekla, že k ní nemůžu, že je to dohodnutý na zítřek, ne na dnešek. Tak jsem šel do hotelu España. Za 10,50 solů, to je levnější než taxík do Chaclacayo. Vyšlo to. Vzali mě tam.

Pátek, 24. prosince

Ráno jsem šel do kláštera sv. Františka. Jedna ze zvláštností: velká malba poslední večeře. Ježíš má v ruce chléb, ale uprostřed stolu je ták a na něm to, co mají v Peru nejchutnějšího: upečené morče. Pod kostelem jsou sklepy s 28 tisíci mrtvými. Protože mívají v Limě zemětřesení, je to vymyšlené tak, že tam mají kruhové štoly tak pět metrů v průměru, asi deset metrů hluboké zaplněné lidskými kostmi uspořádanými do souměrných kruhů.

Julia šla dát dárek své kamarádce Elian, která je také její pacientka. Má krejčovskou dílnu, kde zaměstnává asi dvacet dělnic. Rozrostla se za pět let na dílnu a pět obchodů. Měly vánoční besídku se spoustou jídla a pití, hlavně víno. Pozvaly nás. Tancovalo se. Holky to opravdu umí. Tancoval jsem s nimi a jim se to moc líbilo. Merenque je hudba z Dominikánské republiky. Tecnocumba to ostatní. Holkám stačilo málo na to se opít, i když jen usrkávaly pivo.

Asi v 10 jsme jeli k Julii. Dům o třech poschodích vlastní její otec, obchodník s vínem a alkoholem.

Hodně sečtělý, hodně rychle mluví, ale jinak je moc fajn. Kromě Julie tam bydlí ještě nějaké tety, bratr a babička. Bylo to těžké všechno sledovat.

K večeři byla krůta, pilo se děsně sladký víno, tančilo se. Půlnoc byla k objímání a pilo a tančilo se dál do rána. Usínal jsem. Konečně se to rozešlo a já mohl jít spát na pohovku vedle vánočního stromečku.

Sobota, 25. prosince

Ráno jsme jeli navštívit Bety, Juliinu přítelkyni z dětství. Zajímavá historie s jejím manželem Španělem, který je detektiv u policie. Potom jsme měli jet do černošské vesnice Chincha, asi tři a půl hodiny autobusem na jih od Limy. Dojeli jsme ale k rodině Juliina strýce. Už jsem toho měl dost, nic se nedělo. Hlava mě bolela od španělštiny. Byl jsem hodně rád, když jsem všelijakými městskými autobusy dojel v jedenáct hodin do Chaclacayo a mohl se pořádně vyspat.

Neděle, 26. prosince

Dneska jsem viděl v televizi, že v Miraflores mají sjezd Surfers for Jesus. Že jsou tam i z Austrálie a odevšad. To je zajímavý, že cokoliv povznese člověka do vyšších duchovních sfér, se dá unést a udělat z toho náboženství. Surfers tam řekli, jak dříve než poznali cestu Kristovu, kouřili marihuanu, ale teď to nepotřebují. Zajímavé také je, že jakmile se někde objeví v něčem jméno Kristus, dostane to okamžitě schválení veřejnosti. Bylo to jako shromáždění znovunalezených křesťanů.

Od pondělí do pátku nic jiného než španělština a španělština a zase španělština. V celé Jižní Americe neříkají své řeči španělština, ale castilliano. Je to trošku odlišné od španělštiny, kterou se mluví v Madridu. Byla to řeč, kterou mezi sebou mluvili konquistadoři, když začali dobývat Nový svět.

Pátek, 31. prosince

V půl šesté jsem přijel za Julií do ordinace. Šli jsme do nového krámu, který před týdnem Eliane a Sandra otevřely. Nějak jim to jde. Je to v luxusně opraveném bývalém konventu a šaty, co tam prodávají, jsou ty, jež samy navrhují, a šije se to v jejich dílně. Šli jsme dozadu do kanceláře a tam byla půlka dílny a pili šampaňské. Byl jsem překvapený, jakou měli radost, že mě viděli. Jejich nejstarší pomocnice mě začala učit quechua:

»Inatak su tuku?« Znamená Jak se jmenuješ?«

Dobrá polovina těch, co tam byly, samé mladé holky, mluvily quechua. Peru prý má dva oficiální jazyky: španělštinu a quechua.

Pak jsme jeli s Julií k ní domů, aby se osprchovala a převlékla. Trvalo jí to dobu. Já jsem si zatím dole v krámě s dámským spodním prádlem povídal s její tetou, která tam prodává. Chodili zákazníci a kupovali spodní dámské kalhotky. Samí chlapi! Ženy tam nic koupit nepřišly.

Pak jsme jeli s Julií nazpátek ke krámu a tam už v autě čekali Elian, Sandra, její muž, co je u armády, a Arturito, teplý zaměstnanec. Jeli jsme po Panamerican dálnici na jih asi 100 km. Děsný zácpy, předjíždělo se na doraz ve vysokých rychlostech. Kolem poledne jsme dojeli na pláž v Cerro Azul. Cestou jsme ještě koupili hodně lahvového piva a nic víc.

Na pláži se zaparkovalo, pustilo se naplno stereo a otevřely všechny dveře auta, aby to bylo slyšet. Arturito tancuje bezkonkurenčně. Hlavně když simuluje pohyby dělání lásky. To je absolutně bez chyby. Ani ty holky to tak neumí, i když z jejich pohybů bylo jasné, že musí umět přivádět své sexuální partnery k výjimečným vrcholům. A to mi ještě Julie říkala, že když byla vloni s Elian v Brazílii, že tam vůbec

nemohly tancovat, protože se styděly, jak se nemohly s Brazilkami v tancování vůbec měřit.

Najednou se tam objevili čtyři další známí a bylo štěstí, že jeden z nich měl ve vesnici rozestavěný dům, kam jsme šli ve čtyři hodiny spát. Byly tam i postele s matracemi, jeden stůl, nějaké židle, ale nic víc. Lepší než spát na pláži. Někdo na pláži přinesl dříví, Carlos (ten s autem) mu dal za to nějaké peníze a tak jsme měli i oheň.

Sobota, 1. ledna

Snídali jsme v restauraci pod plachtou na ulici. Tomales plněné kuřetem, pivo, jablečnou šťávu a kafe. A pak zase na pláž. Tam chodili kluci se slunečníky. Zase za peníze ho zapíchlí do písku a bylo. Potřebovali jsme dva, protože sluníčko děsně pražilo a nikde ani stromeček. Seděli jsme dokola a pili pivo. Podá se láhev se skleničkou, do té se nalije trošku piva, a když se to vypije, pivo se vycákne a podá se to dál. Já jako správný buran ignorant jsem nečekal, abych se to naučil, a když mi někdo vtiskl láhev do ruky, tak jsem se z ní napil.

Všichni dělali, že to neviděli. Pláž byla úplně naplněná lidmi. To samé jako včera večer. Všude byly postavené stany, kde lidé minulou noc spali. Jeden vedle druhého bez jakéhokoli systému. Všude se tancovalo. A moc hezky. Ty holky to taaaaak umí. To těm klukům závidím. Šel jsem plavat do příboje. Na dost dlouho a pak ještě jednou. Nikdo dál neplaval.

Všichni byli ve vodě, jen kde se stačí. Jinak jsem pořád pil pivo, co šlo kolem, a mluvil španělsky. S tím pivem to šlo líp. Všichni byli moc dobrý lidi. Taková uvolnění, bezprostřední a holky se pořád smály, jen vřískaly. Odpoledne jsme odjeli, abychom se vyhnuli zácpě na dálnici, a vyšlo to. Holky se mě ptaly, kdy se vrátím nazpátek z džungle, abychom někam jeli. Říkaly, že mají známého šamana v Ayacucho, že bychom mohli jet tam.

Městské autobusy zvedly na Nový rok cenu o 50%. Fabiola byla nějaká nakyslá, asi záviděla, že jsem byl na pláži. Ani nechtěla mluvit o tom, jak strávila Silvestra. Asi někde s lidmi od kostela. Její máma říkala, že z kostelního sboru zemřela včera čtyřadvacetiletá holka na rakovinu. Tak mladá, to je divný. Asi jedem na přesčas.

Trochu jsem se naučil, jak se pohybuje boky, když se tancuje merenque a to ostatní, co tancují. Palec se dá pod pupík, na místo, kterému Japonci říkají hara. A tam se drží jako střed a boky se pohybují kolem toho středu. Docela to jde.

Pondělí, 3. ledna

Julii jsem potkal před 4 lety, po tom, co jsem byl v džungli u indiánů kmene Ašaninka. Vypadl mi tam můstek, a tak jsem neměl přední zuby. Ne že by to vadilo. Právě naopak. Líp jsem mezi ty Ašaninky zapadl. Byl jsem jako jeden z nich – protože už jste někde někdy viděli nějakého turistu bez předních horních zubů? A že jsem byl bílý – každý je nějaký. To se bere asi jako když má někdo zjizvenou tvář. To ho také dělá jiným.

V Limě mi jeden kluk v městské knihovně poradil, že pár bloků odtud je zubařka. Byla to Julie, a tak jsem tam k ní tenkrát chodil týden každý den, než mi udělala nové zuby, a stihla to přesně do dne odletu. Aby to ale nekomplikovala, tak teď říká svým známým, že jsme se poznali přes společného známého a že už se známe hodně dlouho. Pak se už nikdo na nic neptá. Ono jí bude, těžko říct kolik, ale 40 jí ještě není. 30 to už určitě jo. Je to snědá Peruánka, kdo by se v tom vyznal. Štíhlá, vysoká, s elegantními pohyby. Jako všechny Peruánky s inckými předky měla široký kořen nosu. Pro zvýšení své krásy si ho nechala plasticky upravit. Co já vím. Pořád lepší než silikonová prsa. Elian má také upravený nos. Já ji zajímám, ale ne jako milenec, a na pilu se tlačit nedá, protože pak neřeže. Mně to nevadí, ona je moc příjemný člověk. Chce se s Elian přijet podívat do Čech, když tam budu. To bude zajímavý.

Koupil jsem si noviny a tam stejně jako v televizi jsou zprávy o povstání. Antauro Humala, se sto šedesáti ozbrojenci v maskovacích uniformách obsadil policejní stanici v Andahuaylas. Při tom bylo zabito 5 policistů a 2 povstalci. Ve vlajce mají znak Čakana. Takový andský stejnoramenný kříž známý již v období Moche, tedy 5. století našeho letopočtu. Čakana má hluboký spirituální význam. Představuje tři fáze

lidského života: čas před narozením, nynější období a čas po smrti. Díra uprostřed představuje střed vesmíru, a čím víc se člověk o to zajímá, tím hlouběji může jít do významu tohoto symbolu. Ale co to má společného s těmito vojáky? Nějak není jasné, proč povstali a čeho vlastně chtěli dosáhnout. Chtějí, aby se k nim přidalo obyvatelstvo, ale těm je to jedno, a tak jediný, co z toho vím, že nechtějí za presidenta Alana Garcíu, ale pro Fujimoriho, co je v exilu v Japonsku, taky nejsou.

Úterý, 4. ledna

Jsem tam, kam mě vítr a proud zanesou. Nemám přístav.
Nemám cíl.

Major ve výslužbě Antauro Humala se vzdal. Odvezli ho do Limy a pěti mrtvým policistům udělali státní pohřeb s hudbou a poctami. Těžko pochopit, proč to všechno.

Peruánský matematik a malíř Ruiz Durand napsal knihu *Introducción a la iconografía peruana* (Úvod do peruánské ikonografie) se 1 400 obrázky. Je mu šedesát let. Kromě umění a matematiky studoval také filmovou animaci na universitě v New Yorku. Moc zajímavý člověk – podle článku v novinách. Chce napsat i knížku o džungli, a o ayahuasce říká, že nejdříve má člověk turistické poznání barev a dojmů, ale co přijde potom, je velká kosmická cesta do tvého nitra, cesta za znovuobjevením tvé lidské podstaty, která vládne tvým tělem, která je to, co tě nutí být, ztotožnit se a myslet. A to je to. To je ono. To řekl moc pěkně. Asi ho někdy potkám. Ta španělština mi dělá bolehlav. Asi se do mé ubohé hlavičky už víc nemůže vejít.

Pátek, 7. ledna

S Elian, Sandrou a Julií jsme jeli do Baranko do Peňy De Rompe. Peňa je něco mezi hospodou a barem, vždycky s nějakým představením. Jakýsi kabaret. Bylo plno. Tancovaly tam vždy dva páry peruánské tance z různých regionů, ale jak! Zvláště černoši. Tanec albatros je ten, kdy jeden má zapálenou svíčku a s ní se snaží zapálit papír, který má ten druhý připevněný na zadku. Napřed holka a pak kluk. Vůbec to nejde zapálit, protože se vibruje zadkem v takovém tempu, prostě to nejde. Jedna černá zpěvačka mě vytáhla na pódium a tam mě přede všemi učila tancovat a pohybovat pánví.

Dopředu, dozadu, dopředu, dozadu a rychleji a rychleji a při tom dolů do dřepu. Stejně to na mě navlékly ty holky, že mě tam vytáhly a měly z toho srandu a byly pyšné, že mi to šlo. Bylo tam dohromady asi dvě stě lidí. Pili jsme pisco sour, pisco je grapa, kořalka z vymačkaných vinných hroznů s ušlehaným bílkem a citronem. V 5 hodin ráno jsme taxíkem dojeli do hotelu España a já musel vyjednávat. Spali jsme tam všichni v jedné místnosti a holky dělaly kravál a bylo jim to jedno.

Sobota, 8. ledna

Ráno musela Julie do ordinace, měla tam pacienta na osmou hodinu. Ale byla ještě trochu opilá a vůbec se nesnažila to stihnout. Tyhle holky neumí pospíchat. Vůbec ne. Tak jí volaly její holky z ordinace na mobil, kde je, že už tam pacientka hodinu čeká, tak pak šla, a ještě po mě házela boty, protože záviděla, že ještě ležím. To už je sobota. Ráno jsem pak měl jít s Javierem, bratrem Julie, na výstavu kubánského umění. Přišel až ve dvě, a to ještě říkal, že v sobotu jsou většinou galerie v Peru zavřené, tak tam zavolaal a měli zavřeno, takže to bylo vyřešené. Tak mi ukázal něco po Limě, až jsem mu řekl, ať už jde, protože jsem to nemohl vydržet únavou. Sedl jsem si v parku na lavičku a spal. Chodil tam hlídač a nenechal mě ležet na trávníku.

Večer jsme já, Julie, Carlos, Sandra a Elian měli jet do Chincha a pak ve dvě hodiny odtud do El Carmen, kde je slavná peña, kde hrají a tancují jen černoši. Nevyjeli jsme v šest, jak jsme chtěli, ale v osm, protože jsme museli čekat na Julii. Pak zase nešla v autě spojka, tak jsme museli najít někoho, kdo by to spravil. Potom jsme ještě zabloudili a přejeli El Carmen.

Cestou jsme pili pivo a stereo hrálo na plné kule ta krásná cédéčka jako na Nový rok, tak na ničem nezáleželo, každý byl v pohodě.

Neděle, 9. ledna

V El Carmen, takovém krásném černošském městečku s návsi plnou vysokých palem, nám řekli lidi, že peña je zavřená, že se teď nic neděje, až v únoru. Všude bylo dost lidí, pili a byli veselí. Odjeli jsme tedy nazpátek do Chincha a našli hotel, kde jsme zůstali do rána.

V Chincha se pěstuje víno a dělá se tam pisco. Šli jsme do restaurace za městem, kde nám dali víno a dobré jídlo. Za víno nechtěli zaplatit. Jeli jsme pak do vesničky, kde žila nějaká žena, které říkají Melchorita, asi něco jako svatá nebo jeptiška. Nevím, co to je. Žila hodně pobožně, asi dělala zázraky, protože po tom, co v roce 1951 zemřela, je to poutní místo. Tak jsme tam taky šli a zapálili jsme svíčky a podívali se na komůrku, kde spala. Stěny všude pomalované svatými obrazy, jako dary od všelijakých rodin, kterým na tom záleželo. Do toho domu byla fronta lidí, ale nikdo nikde nepospíchal, právě naopak. Lidi si dávali načas a vychutnávali si to. Julia mi dala fazoli huayuri, co se dává v Peru pro štěstí. Má očko a je na ní malinký zlatý slon. Ve stáncích, které byly všude kolem a kde se prodávaly svaté obrázky té Melchority, jsem si chtěl koupit šňůrku, abych tu fazoli mohl mít na krku. Ženská mi šňůrku vybrala, ale nechtěla, abych jí za to platil. Ta fazole funguje nějak velice rychle.

Když jsem dorazil do Chaclacayo, byli tam na návštěvě u Fabioly teta, bratranec a jeho žena. Jedli jsme dohromady a pak se kolem stolu povídalo. A tak ten bratranec říkal, že tak před dvaceti lety, když byl malý kluk, měl něco s kolenem. Nějaký zánět. Měl oteklou celou nohu, tahali mu z toho vodu, byl v nemocnici už tři měsíce a nezlepšovalo se to a doktoři nevěděli, co by se ještě dalo zkusit. Tak kamarád mu přivedl bruja, čaroděje, a ten mu nohu potřel květinami, pak

pokropil aqua florida kolínskou a pak mu po té noze jezdil černým morčetem. Přitom říkal nahlas modlitby. Pak ho nechal držet kříž a nůžkami mu nad hlavou a u ramen a ještě jinde nad tělem odstříhával spojení s tím zlým. Pak mu nohu zase přejel tím morčetem, a to zemřelo. Normálně mrtvé, bez vlády. Dal kytky do krabice, a na to dal to mrtvý morče a krabici zavřel. Pak se ho ten brujo zeptal, jestli chce vědět, kdo mu to udělal. Kdo to na něj poslal. Že tu krabici převrátí a ten člověk do zítřka zemře. On řekl, že to teda nechce.

Brujo naléhal, ale když bratranec řekl, že to opravdu nechce vědět, že opravdu nechce, aby někdo zemřel, tak brujo hodil tu krabici do odpadků a tím léčba skončila. Za tři dny ho pustili z nemocnice a doktoři byli z toho všeho pať. Bratranec říkal, že tomu nijak nevěřil, že nechal brujo, ať si dělá co chce, že to všechno byl stejně jenom nápad toho kamaráda, ale fungovalo to i bez jeho víry. Nějak mi takovéhle příběhy přicházejí do cesty častěji a častěji.

Pondělí, 10. ledna

Konec studování. Teď natvrdo. Odpoledne letadlem do Tarapota. Ubytoval jsem se a ještě jsem to stihl večer do Takiwasi centra. Ptali se mě, jestli mám domluvené interview.

Dr. Jacques Mabit je děsně zaneprázdněný s pacienty, ale udělal si na mě čas. Říkal, že před dvěma lety tam měli někoho z Prahy na léčení. Povídali jsme si španělsky a vypadalo to, že to ocenil. Snad si mě i matně pamatoval. Bylo to před čtyřmi lety, kdy jsem tu byl a měl s ním svoji první ayahuaskovou zkušenost. Jacques byl velice příjemný a ochotný. Hned zavolal lidi a dal jim na vědomí, že zítra přijdu ráno studovat do knihovny.

Úterý, 11. ledna

Ráno jsem šel do Takiwasi. Paní pokladní ani nikdo jiný nevěděl, kolik bych měl zaplatit za setkání s ayahuaskou. Někdo jí řekl, že když jsem z Kanady, tak 100 amerických dolarů. To ne, tak moc ne, řekl jsem, že se sám zeptám Jacquese, až přijde. Zatím jsem si četl knížky z jejich knihovny. Mají tam spoustu velice zajímavých knih a zpráv.

Tak jsem si studoval a čekal jsem do odpoledne, kdy jsem měl podstoupit očistu la purga, abych pak druhý den mohl brát ayahuasku. Takiwasi centrum je instituce, nebo spíš ústav, sanatorium, kde pomocí ayahuasky pomáhají narkomanům zbavit se své závislosti, takže všechno tam má svoji strukturu, svůj řád.

Jeden den la purga, pak se nic nejí do příštího dne, kdy se bere ayahuaska. Zatím mě v knihovně uchvátila kniha *Pokrm bohů* od Terence McKenny. Píše tam velice zajímavě o vývoji lidské společnosti a o tom, jak se cukr stal návykovou látkou naší doby. Nebývalo to tak vždycky. Pro nás, kteří jsme se narodili do věku hojnosti, vjemové bohatosti, do možnosti záznamů zvuků a obrazů, je těžké si představit, jaké to bylo v minulosti. Nádhera byla v minulosti viděna ve věcech neobvyklých. Byly to jiné, neobvyklé materiály, barvy, tvary a zvuky.

Všechny ty exotické jinošty byly výsadou vládců a jejich dvora. Tato výsada byla odznakem hodnosti a statutu. Bylo to požadováno a hledáno. To vedlo ve středověku k dovozu nových barviv, koření, hedvábí a exotických materiálů. A to hlavně ze světa islámu, který byl tehdy technicky a esteticky na daleko vyšší úrovni. Bylo to něco, co doslova opájelo šed' křesťanské Evropy. Představa orientální nádhery s tím jejím luxusem, požitkářstvím a zvláštním zpracováním

uměleckých předmětů, to všechno vedlo nejen k novému názoru na pojem krásy, ale i k novému pojetí společenského života. Společenské hranice se posouvaly, noví bohatci požadovali to, co bylo výsadou vládců a šlechty. Vzkvétal obchod, vzkvétala mořeplavba, výroba lodí, řemesla, průmysl. Evropa chtěla to nové. Ze všeho nejvíc byly požadovány káva, cukr a čokoláda, což jsou vše podle definice drogy.

Vznikl globální systém obchodování, který se ve své podstatě používá dodnes. Ze všech těch nových věcí, které Evropa přijala, byl nejvíc žádaný třtinový cukr. Cukr byl známý už po století. Používal se už někdy ve čtrnáctém století, ale jenom jako velice drahá exotická zvláštnost a to pouze pro úpravu ohavně chutnajících léků. Nutnost tropického podnebí k pěstování cukrové třtiny zajistila, že cukr byl v Evropě něčím výjimečným. Bylo to teprve až v 19. století, kdy se na Napoleonův podnět začal cukr vyrábět z cukrové řepy. Ještě před vynálezem antibiotik se cukr vkládal do ran pro rychlejší hojení. To byly počátky.

Nyní je cukr návyková látka, na které je závislý největší počet lidí. Množství je tak veliké, že závislost je společensky přijatelná a nediskutovaná. Cukr je ve své podstatě stimulant a jako u všech stimulantů jeho strávení způsobí krátkou euforii, po které následuje deprese a pocit viny. Cukr sám o sobě se zřídka používá jako návyková látka. Nejčastěji se používá s jinými omamnými látkami, jako například s kávou. Tím se dostáváme k tomu, co je to vlastně omamná látka.

Všechno to ovlivňuje naše myšlení, náš myšlenkový pochod. Všechny ty látky, které nás povzbudí, nám dají novou sílu a chuť něco dělat, i když si tělo říká o klid a odpočinek.

Podle této definice nemůžeme vynechat ani cukr, čaj, kávu,

kakao, čokoládu, stejně tak jako heroin, kokain a morfiu. V naší společnosti je cukr označován jako potravin. Toto označení nevyjadřuje fakt, že cukr funguje jako vysoce návyková látka, i když důkazy jsou všude kolem nás. Chování mnohých z dětí závislých na požívání cukru je charakterizováno častými změnami nálady způsobenými touhou po cukru.

V Kanadě pije mnoho dětí osvěžující nápoje, jako je coca cola, pepsi cola, 7up a podobné. Obsah cukru v těchto nápojích je až 60%. Pravidelné požívání vyvolává hyperaktivitu. Děti se pak nemohou soustředit, sledovat vyučování a ruší ostatní. Takové dítě se pak nechá vyšetřit lékařem, který předepíše vhodná sedativa. Každé ráno po příchodu do školy musí pak žák spolykat pilulky předepsané lékařem. Problém vyřešen.

Je tady ještě jiná stránka závislosti na cukru. Cukrová třtina roste jen v tropickém podnebí. Po objevení Nového světa zakládali Španělé třtinové plantáže nejdříve na Kubě a pak všude, kde se dalo. Problém byl s pracovní silou. Místní obyvatelé byli buď vybiti, anebo se vůbec nehodili pro takovýto druh práce. Řešení se našlo v novodobém otrokářství a obchodu s otroky, který byl důsledkem závislosti Evropy na cukru. Kde se dají vydělat rychlé peníze, tam se na morálku ani na křesťanské ideály nehledí.

Ve tři hodiny začala la parga s Donem Ignácio a jeho pomocníkem. Jen ještě jeden Peruánec narkoman, jenž dostával něco jiného. Ignácio je urostlý, plný síly a sebevědomý, hlučný – dělá všechno s rutinou, aby oslnil. Trochu arogantní. Nerozuměl jsem mu ani slovo z toho, jak mluvil. Dostal jsem tak jeden a půl centimetru Yawar panga roztoku ve skleničce. Tmavý, hořký, ale dost tekutý. Pak tři třílitrové džbány vody. To se do mě nemohlo nikdy vejít a

smrdělo to chlorem. To mi vadilo nejvíc. Po prvním džbánu jsem začal mocně zvracet. Takže jsem nakonec tři džbány vypil a na zvracení nestačil jeden kýbl.

Bylo mi z toho úplně nanic. Cítil jsem horečku a motal jsem se, kdybych vstal normálně rychle, padl bych.

Ignácio foukal kouř z mapačo do každého džbánu, zpíval a pozoroval mě orlím okem. Taky mě poprskal kolínskou aqua florida, kterou si nabral do pusy. Nakonec mi ještě nafoukal kouř za košili a několikrát do dlaní. Pak dvakrát vysál něco z vrcholu mé hlavy a šel jsem domů. Do hotelu tedy. Hlava se mi točila, žaludek se svíral a bolel, chtělo se mi ještě zvracet, ale nemohl jsem. Ztrácel jsem motivaci. Opravdu je tohle to, co chci? A vůbec, proč jsem si zrovna tohle vymyslel. Nelíbí se mi to. Košili jsem měl poblitou a i chůze byla utrpení.

Středa, 12. ledna

Ráno je mi líp, i když ne úplně, ale motivace se vrátila. Večer mi v Takiwasi řekli, že seance pro návštěvníky není, jsou jenom v úterý, tedy včera.

Tak jsem to nějak popletl. Přišel jsem ještě jednou večer, abych mluvil s Jacquesem – ten mi řekl, že mě vezme zítra se dvěma pacienty, kteří jsou těžcí, že to bude i s omýváním bylinami, abych si přinesl ručník. Dal jsem mu katalog z mojí výstavy. Líbily se mu fotky, které jsem mu ukázal. Poletím tedy v sobotu. V sobotu stojí letadlo do Pucallpy 200 solů; v úterý 170 a každý jiný den 255. Letadlo, kterým poletím, je vojenské.

Čtvrtek, 13. ledna

Ráno do Takiwasi do knihovny, ale uklízelo se, tak mi řekli, ať přijdu po obědě. Tak jsem šel dál po cestě z města, která vede podle řeky do džungle, abych zabil čas. Tam jsem na cestě potkal Antonia Giha narozeného v Peru. Žil dvanáct let v USA na Floridě. Devět měsíců byl pacientem v Takiwasi. Teď koupil u té cesty pozemek, který mu čistí od džungle.

Bude tam stavět dům pro sebe a bungalovy pro hosty. Jeho soused byl taky v Takiwasi. Je teď ayahu-asquero a jezdí po světě a dělá přednášky. Tak jsme mluvili o tom, že bych k němu, Antoniovi, vodil lidi, kteří by měli zájem o setkání s ayahuaskou. Antonio má i italský pas. Je Ital po dědečkovi. Byl se ženou v Itálii, je to tam moc drahé, tak se rozhodl pro Peru a pro Tarapoto.

Večer jsem byl v Takiwasi. Potkal jsem tam mladého Japonce. Jmenuje se Yasuji. Už tři roky žije v San Francisku, kde studuje. Zkusil už všechny drogy, které existují. Tady v Limě na Vánoce snědl jeden a půl stopy dlouhý kaktus San Pedro. Říkal, že to musel jíst s jogurtem, jinak by se to jíst nedalo, jak to bylo hořké. Byl pod vlivem nějakých dvanáct hodin. Pozval jsem ho do Kanady. Řekl, že přijede.

Nejdříve jsem měl bylinnou lázeň. V plastové popelnici byly různé byliny a vylouhovaly se do vody – nevím jak dlouho. Tím jsem se poléval. Začali jsme kolem deváté.

Yasuji, já, dva Peruánci, Jacques a Roberto. Roberto je ayahuasquero. Tichý, nenápadný, jemný a sympatický. Když ale zpívá ikaros, má hlas mohutný a přesvědčující. Jacques dal před sebe na zem malý ubrus. Do každého rohu dal medailon se svatým Bernardem a jeho křížem, který odpuzuje zlé duchy. Pak tam položil kříž, bibli, nějaké dva medailony a všechny vodičky svého řemesla: aqua